

4
 11 FOD Ec.
Openbare terechtzitting van 20 december 2012
Vijfde Kamer

nr. A/11/01171

Rep. nr. 9932

De rechtbank van koophandel te Gent, Vijfde Kamer, heeft volgend vonnis verleend inzake van :

De heer Wi P

eiser;

en :

1. Mevrouw Gal _____
2. Mevrouw Es P
Grol
3. Mevrouw Ig PI
4. Mevrouw Cé PI
M
5. Mevrouw Mi _____
I
6. Mevrouw Lt PI _____

eisers in hervatting geding,

voor wie als raadsman optreedt, Meester Adriaensens loco Meester Katrien Van Mierlo, advocaat te Oud-Turnhout;

tegen :

1. **BVBA JOPAT**; met ondernemingsnummer 0452.628.526, met vennootschapszetel gevestigd te 9100 Sint-Niklaas, Houten Schoen 14;

griffie van de rechtbank van koophandel te Gent,
 bestemd voor bestuurlijke inlichting, afgeleverd
 aan F.O.D. Economische Zaken
 met vrijstelling van expeditierecht.

2. De heer Jo

1.

verweerders;

voor wie als raadslieden optreden, Meester Claeyé loco Meester Vincent De Donder, advocaat te Dendermonde en loco Meester Paul Maeyaert, advocaat te Brussel;

Het dossier van de rechtspleging en de overtuigingsstukken werden ingezien, in het bijzonder :

- het gedinginleidend exploit betekend op 31 maart 2008,
- het vonnis van de rechtbank van koophandel te Turnhout van 20 december 2010 waarbij de zaak verwezen werd naar de arrondissementsrechtbank;
- het vonnis van de arrondissementsrechtbank te Turnhout van 1 maart 2011 waar de zaak werd verwezen naar de rechtbank van koophandel te Gent;
- de akte hervatting geding neergelegd ter griffie op 27 december 2011.

Partijen werden gehoord in hun middelen en conclusies op de openbare terechtzitting van donderdag 22 november 2012, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

1. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN.

1.1.

Eiseressen vorderen, laatst in hun op 16 augustus 2012 ter griffie neergelegde syntheseconclusie :

- dat zou worden gezegd voor recht dat *“de overeenkomst tussen partijen gesloten met betrekking tot de verkoop van een octrooi inzake gedenkzuil gecremeerde lichamen wordt verbroken lastens verweerders ingevolge hun contractuele wanprestatie”*,
- dat verweerders solidair, in solidum, minstens de ene bij gebrek aan de andere, zouden worden veroordeeld tot betaling, ten titel van schadevergoeding wegens de verbreking gesteund op haar contractuele wanprestatie, van een bedrag van 105.000 EUR, meer de verwijlinteresten vanaf datum van ingebrekestelling 7 juni 2007 aan de wettelijke rentevoet en verder de gerechtelijke interesten tot op de datum van de algehele betaling.

Eiseressen besluiten tot de onontvankelijkheid, minstens ongegrondheid van de tegenvordering en vorderen dat verweerders in de gedingkosten zouden worden verwezen.

Tenslotte vorderen eiseressen dat het tussen te komen vonnis uitvoerbaar bij voorraad zou worden verklaard, niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en met uitsluiting van kantonnement.

1.2.

Verweerders besluiten, laatst in hun op 14 september 2012 ter griffie neergelegde syntheseconclusie, tot de ongegrondheid van de hoofdeis en vorderen :

- dat de Belgische octrooien met nummers 1015534 en 1016376 zouden worden nietigverklaard,
- dat de *“overeenkomst tot aankoop van een octrooi”* dd. 28 november 2006 zou worden nietig verklaard,
- dat eiseressen zouden worden veroordeeld tot de terugbetaling aan verweerders van het betaalde bedrag van 25.000 EUR, meer de gerechtelijke intresten.

Tenslotte vorderen verweerders op hun beurt dat eiseressen zouden worden *“veroordeeld tot de gerechtskosten, begroot op de maximale rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 10.000 EUR”*.

1.3.

Op de gewone en openbare terechtzitting dd. 22 november 2012 verklaarden partijen, bij monde van hun raadslieden, dat de overeenkomst dateert van 28 november 2006, waarvan akte.

Eiseressen vroegen, bij monde van hun raadsman, dat ingeval verweerders aandringen op de terugbetaling van de 15.000 EUR, zij de toepassing vragen van het adagium *“nemo auditur”*, waarvan akte.

2. DE FEITEN EN VOORGAANDEN.

De relevante feiten, nuttig voor de beoordeling van de zaak, zoals zij uit de stukken en uit de conclusies van partijen blijken, kunnen als volgt worden samengevat.

2.1.

Bij Ministerieel Besluit van 3 mei 2005 werd aan de heer Wim Pigmans een Belgisch octrooi nummer 1015534A6 toegekend voor een duur van 6 jaar. Dit octrooi had betrekking op een *“Gedenkzuil ter bewaring van gecremeerde lichamen”*.

De conclusies van dit octrooi luiden letterlijk als volgt :

"1- De "gedenkzuil" kan worden vervaardigd in diverse vormen naargelang de wensen van de klant. Aldus is het mogelijk bv. een drie-, zes- of nog meerhoekige te maken.

Eveneens kunnen de hoeken ronde vormen aannemen.

Een ronde vorm met een doorsnede, van bv. $\emptyset$ +/- 50 cm, kan worden toegepast.

Tevens kan de zuil worden samengesteld uit vertikaal geplaatste en met elkaar verbonden profielen.

2- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-.

Als de "gedenkzuil"; gezien in een horizontale doorsnede, in een ronde vorm of vormen wordt gemaakt, dienen de componenten 2 5 6 9 11 hieraan aangepast.

3- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1- en 2-.

De "gedenkzuil" kan, geheel of gedeeltelijk worden vervaardigd in andere materialen, bijvoorbeeld : een duurzame 'houtsoort', 'kunststoffen', 'marmers', 'arduinsteen'. ook andere 'metalen' of een combinatie ervan kunnen worden toegepast.

Een combinatie van verschillende materialen kan bijdragen tot de duurzaamheid, het esthetisch uiterlijk, de functionaliteit of een op de omgeving afgestemd passend uiterlijk. Zo kan een bestuur van een urnen verzamelplaats kiezen voor soberheid gelijkvormigheid of een typisch maatschappelijk kenmerk enz.

4- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-, 2- en 3-.

De "gedenkzuil" kan passend in een collectief van meerdere "gedenkzuilen" worden gerealiseerd, eveneens kan hij een sterk individueel karakter vertonen.

5- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-, 2-, 3- en 4-.

De "gedenkzuil" kan worden vervaardigd zonder sokkel om te worden geplaatst op een verharde vloer of met een 'sluitende bodemplaat' opgehangen aan een muur of een, hiervoor bestemd, frame.

6- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-, 2-, 3-, 4- en 5-.

De "gedenkzuil" kan als een bewaarkast worden aangewend in een hiervoor geschikte verzamelplaats, bv. in een kapel of in een ander gebouw, opgericht ten behoeve van geestelijk gelijk gestemden."

Bij Ministerieel Besluit van 5 september 2006 werd aan de heer Wim Pigmans een Belgisch octrooi 1016376A6 verleend voor een duur van 6 jaar. Dit octrooi had betrekking op een "Gedenkzuil".

De conclusies van dit octrooi luiden als volgt :

"1- De "gedenkzuil" kan worden vervaardigd in diverse vormen naargelang de wensen van de klant. Aldus is het mogelijk bv. een drie-, zes- of nog meerhoekige te maken.

Eveneens kunnen de hoeken ronde vormen aannemen.

Een ronde vorm met een doorsnede, van bv. $\emptyset$ +/- 50 cm, kan worden toegepast.

Tevens kan de zuil worden samengesteld uit vertikaal geplaatste en met elkaar verbonden profielen.

2- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-.

Als de "gedenkzuil"; gezien in een horizontale doorsnede, in een ronde vorm of vormen wordt gemaakt, dienen de componenten 2 5 6 9 11 hieraan aangepast.

3- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1- en 2-.

De "gedenkzuil" kan, geheel of gedeeltelijk worden vervaardigd in andere materialen, bijvoorbeeld : een duurzame 'houtsoort'; 'kunststoffen', 'marmor', 'arduinsteen'. ook andere 'metalen' of een combinatie ervan kunnen worden toegepast.

Een combinatie van verschillende materialen kan bijdragen tot de duurzaamheid, het esthetisch uiterlijk, de functionaliteit of een op de omgeving afgestemd passend uiterlijk. Zo kan een bestuur van een urnen verzamelplaats kiezen voor soberheid gelijkvormigheid of een typisch maatschappelijk kenmerk enz.

4- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-, 2- en 3-.

De "gedenkzuil" kan passend in een collectief van meerdere "gedenkzuilen" worden gerealiseerd, eveneens kan hij een sterk individueel karakter vertonen.

5- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-, 2-, 3- en 4-.

De "gedenkzuil" kan worden vervaardigd zonder sokkel om te worden geplaatst op een verharde vloer of met een 'sluitende bodemplaat' opgehangen aan een muur of een, hiervoor bestemd, frame.

6- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-, 2-, 3-, 4- en 5-.

De "gedenkzuil" kan als een bewaarkast worden aangewend in een hiervoor geschikte verzamelplaats, bv. in een kapel of in een ander gebouw, opgericht ten behoeve van geestelijk gelijk gestemden.

7- Met als kenmerk zoals beschreven in conclusie 1-, 2-, 3-, 4-, 5- en 6-.

De "gedenkzuil" kan eveneens in een tuin, een terras of een speciaal hiertoe ingericht privé eigendom worden geplaatst."

2.2.

Op 28 november 2006 sloten de heer Wi Pij enerzijds en de BVBA JOPAT en de heer J anderzijds een "Overeenkomst van aankoop van een octrooi."

Hierin werd bepaald dat :

"Voorafgaand

Naar aanleiding van de beurs Eureka te Brussel in het weekeinde van 25 november, maakte partij anderzijds kennis met de gepatenteerde uitvinding die partij enerzijds er exposeerde, met name de gedenkzuil voor gecremeerde lichamen. Partij anderzijds wenst bij deze tot aankoop van het octrooi over te gaan en tot de commercialisatie ervan te komen.

Het betreft het octrooi en zijn bescherming zoals verworven door partij enerzijds bij het Belgisch Octrooibureau gekend onder publicatienummer 1015534A6 met indieningsnr 2004/0477 van 28.9.04, en verder met een publicatienummer 1016376A6 met indieningsnr 2005/0494, op basis van een proces-verbaal opgesteld door de dienst voor intellectuele eigendom van 10.1.95 en verlenging bekomen op 05 september 2006.

Dezelfde bescherming geldt voor Nederland onder octrooinummer 1029662 van 1.3.06, met een recht van voorrang volgens het Belgisch octrooi van 28.9.04 ;

In het licht daarvan sluiten partijen op heden navolgende overeenkomst van aankoop.

1. Partij anderzijds koopt bij deze het octrooi op basis van een koopprijs enerzijds samengesteld uit de betaling van een aankoopssom en anderzijds bestaande uit een commissievergoeding per verkochte eenheid in de komende 4 jaar.
2. Partij anderzijds betaalt een aankoopssom van tienduizend (10.000) €. Dit bedrag van 10.000 € wordt betaald op 15.1.07 en na overlegging van factuur aan partij anderzijds voor dit bedrag door partij enerzijds of eventueel d[oo]r een door hem daartoe aangeduide vennootschap.
3. Daarnaast zal partij anderzijds gehouden zijn tot betaling van een vergoeding gelijk aan honderdvijftig (150) € per zelf verkochte gedenkzuil, hetzij in uitvoering natuursteen, hetzij in uitvoering RVS. Partij anderzijds zal maandelijks overzicht opgeven van de door hem geleverde en geproduceerde zuilen, en op grond daarvan zal er gefactureerd worden door partij anderzijds [sic]. De commissievergoeding vangt aan op het ogenblik van de eerste verkoop van een gedenkzuil door partij anderzijds en loopt vanaf dat ogenblik gedurende de volgende 4 jaren. In geval van overlijden van partij enerzijds voorafgaand aan het verstrijken van de termijn van 4 jaren, zal partij anderzijds gehouden zijn tot betaling van de zelfde vergoeding aan de nabestaanden van partij enerzijds.
4. de eventuele licentievergoedingen die kunnen verkregen worden door partij anderzijds voor uitvoeringen van deze zuilen door derden, in opdracht van partij anderzijds, komen aan hem toe zonder dat daarop enige aanspraak kan gemaakt worden door partij enerzijds.
5. partijen zijn uitdrukkelijk akkoord dat bij gebreke aan betaling van de koopsom ad 10.000 € per 15.1.07, er geen enkel verder gevolg zal kunnen worden verleend aan deze overeenkomst, en dat zij zal geacht dienen te worden van rechtswege te zijn ontbonden lastens partij anderzijds, die er op geen enkele wijze verder enig gebruik van zal kunnen maken.
6. partij anderzijds zal vanaf ondertekening van de definitieve overeenkomst gehouden zijn om jaarlijks de kosten en taksen (instandhoudingstaksen) ten overstaan van de instanties te betalen en voor zijn rekening te nemen.

7. bij ondertekening worden aan partij anderzijds tevens overgedragen : twee modellen in RVS en één model in graniet. Deze zijn tevens in de koopprijs begrepen en dienen niet afzonderlijk gefactureerd.”

2.3.

Op 14 januari 2007 schreef de heer P_ aan BVBA Jopat een factuur nummer 01 uit voor een bedrag van 10.000 EUR (excl. BTW) met als omschrijving :

“Verkoop van
Belgisch octrooi nr 10115534A6
Belgisch octrooi nr 1016376A6
Nederlands octrooi nr 1029662”

2.4.

Tussen partijen is betwisting ontstaan met betrekking tot de uitvoering van de tussen hen gesloten overeenkomst, meer bepaald met betrekking tot de betaling van de contractueel voorziene commissievergoedingen.

2.5.

Toen geen vergelijk tussen partijen mogelijk bleek, ging de heer Pi_ op 31 maart 2008 over tot dagvaarding.

Bij vonnis dd. 1 maart 2011 van de arrondissementsrechtbank van het gerechtelijk arrondissement Turnhout werd de zaak verzonden naar deze rechtbank.

De heer Wi Pi_ is overleden op 21 mei 2011 ; huidige eiseressen, met name de echtgenote en dochters van de heer P_ hebben het geding hernomen.

Op de gewone en openbare terechtzitting van 29 december 2011 van deze rechtbank en kamer werden partijen uitgenodigd de litigieuze octrooien – die tot dan geen deel uitmaakten van hun stukkenbundels - voor te leggen.

3. BEOORDELING VAN DE VORDERINGEN VAN VERWEERDERS.

3.1.

Vermits verweerdgers, zoals hierboven uiteengezet, de nietigverklaring vorderen van de Belgische octrooien met nummers 1015534 en 1016376, evenals van de “Overeenkomst tot aankoop van een octrooi” dd. 28 november 2006, zal de rechtbank in de eerste plaats de geldigheid van deze octrooien onderzoeken.

3.2.

Artikel 2 van de wet van 28 maart 1984 op de Uitvindingsoctrooiën (hierna BOW genoemd) bepaalt dat :

“Onder de voorwaarden en binnen de grenzen van deze wet wordt onder de naam "uitvindingsoctrooi", hierna octrooi genoemd, een uitsluitend en tijdelijk recht van exploitatie verleend voor iedere uitvinding die nieuw is, op uitvinderswerkzaamheid berust en vatbaar is voor toepassing op het gebied van de nijverheid.

[ ]”

Voor de geldigheid van een octrooi is aldus vereist :

- dat het een uitvinding betreft, hetzij een “*technische creatie*”, zijnde een voortbrengsel dat of een werkwijze die een technische bijdrage tot de stand van de techniek inhoudt (P. De Jong, O. Vrins en C. Ronse, “Evoluties in het octrooirecht. Overzicht van rechtspraak 2007-2010”, T.B.H., 2011, p. 398). Krachtens artikel 3 BOW kunnen “*esthetische vormgevingen*” niet als uitvinding worden beschouwd.
- dat de uitvinding nieuw is, hetzij geen deel uitmaakt van de stand van de techniek (cfr. artikel 5 §1 BOW). De stand van de techniek wordt gevormd door al hetgeen voor de datum van indiening van de octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is gemaakt door een schriftelijke of mondelinge beschrijving, door toepassing of op enige andere wijze (artikel 5 §2 BOW).
- dat de uitvinding het resultaat van uitvinderswerkzaamheid is. Een uitvinding wordt als het resultaat van uitvinderswerkzaamheid aangemerkt indien zij voor een deskundige niet op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek (artikel 6 BOW).
- dat de uitvinding op het gebied van de nijverheid toepasbaar is, hetzij dat het voorwerp van de uitvinding “*kan worden vervaardigd of toegepast op enig gebied van de nijverheid, de landbouw daaronder begrepen*” (artikel 7 BOW);
- dat de uitvinding in de octrooiaanvraag zodanig duidelijk en volledig beschreven wordt dat zij door een deskundige kan worden toegepast (artikel 17 §1 BOW), hetzij de voorwaarde van “*nawerkbaarheid*” van het octrooi.

Overeenkomstig artikel 26 BOW wordt de beschermingsomvang van het octrooi bepaald door de inhoud van de conclusies, en dienen de beschrijving en de tekeningen tot uitleg van de conclusies.

In tegenstelling tot wat eiseressen ten onrechte aanvoeren, kan de draagwijdte van de kwestieuze octrooiconclusies - met een oneindig aantal mogelijke uitvoeringsvormen van de gedenkzuil - niet worden beperkt tot wat in de beschrijving of tot de gedenkzuil die op de tekening staat aangegeven.

De tekening in het octrooi, is één van de vele mogelijkheden die onder de conclusies van het octrooi vallen. Evenwel zijn het de conclusies van het octrooi die de beschermingsomvang van het octrooi bepalen.

3.3.

De octrooien in kwestie hebben geen technische creatie tot voorwerp en betreffen bijgevolg geen uitvinding in de zin van artikel 2 BOW.

Zoals verweerders terecht doen opmerken – en in tegenstelling tot hetgeen eiseressen zonder enige grondslag beweren – wordt nergens in de octrooiconclusies een technisch probleem beschreven, laat staan dat er een technische oplossing wordt geboden.

Het enige “probleem” dat in de beschrijving wordt vermeld is *“de nabestaanden de kans [geven] om een individueel monument, met de stoffelijke resten als inhoud, te plaatsen op een door hen zelf uitverkoren plek”*. Zoals verweerders – naar het oordeel van de rechtbank terecht – opmerken, worden urnen ook vaak opgeborgen in een grafzerk – eveneens een individueel monument – en was dit probleem dus in feite onbestaand. In geen geval is dit te aanzien als een “technisch probleem”.

De “oplossing” die het octrooi zou aanreiken ten aanzien van dit probleem betreft volgens conclusie 1 *“een gedenkzuil” die “kan worden vervaardigd in diverse vormen naargelang de wensen van de klant”*.

Het octrooi heeft derhalve betrekking op elke mogelijke gedenkzuil, en biedt geen technische oplossing.

Het verschil tussen een gedenkzuil en een “urnenmuur” of een gewone grafsteen is immers louter en alleen esthetisch van aard.

Aan de hand van de conclusies stelt de rechtbank vast dat geen technische kenmerken worden beschreven en dat de octrooien specifiek en louter betrekking hebben op een esthetische vormgeving.

Zoals hierboven uiteengezet kan een esthetische vormgeving niet het voorwerp uitmaken van een octrooi (cfr. artikel 3 BOW).

3.4.

Het octrooi, dat geen betrekking heeft op een technische creatie, is daarenboven nietig wegens een gebrek aan nawerkbaarheid.

De beweerde "uitvinding" onder het octrooi is niet op een voldoende duidelijke en volledige wijze beschreven zodat zij zou kunnen worden uitgevoerd door een vakman.

Blijkens de octrooiconclusies eisen de octrooien iedere mogelijke "gedenkzuil" op.

Elke zin van elk van de conclusies bevat de termen "kan", "mogelijk", "bv" of enig ander woord dat alle mogelijkheden openlaat.

Dit blijkt reeds uit de onafhankelijke conclusie 1 van het octrooi, luidend als volgt :

"1- De "gedenkzuil" kan worden vervaardigd in diverse vormen naargelang de wensen van de klant. Aldus is het mogelijk bv. een drie-, zes- of nog meerhoekige te maken.

Eveneens kunnen de hoeken ronde vormen aannemen.

Een ronde vorm met een doorsnede, van bv. Ø +/- 50 cm, kan worden toegepast.

Tevens kan de zuil worden samengesteld uit vertikaal geplaatste en met elkaar verbonden profielen.

Vermits de overige – hierboven aangehaalde conclusies – in gelijkaardige bewoordingen werden opgesteld en vermits bescherming wordt opgeëist voor *alle mogelijke gedenkzuilen*, is het octrooi manifest onvoldoende nawerkbaar.

3.5.

Het octrooi is nietig wegens een gebrek aan nieuwheid, minstens uitvindingswerkzaamheid.

De conclusies in het octrooi betreffen de esthetische vormgeving van iedere mogelijke gedenkzuil waarin – gelezen in combinatie met de beschrijving van het octrooi – urnen met de asse van een of meer afgestorvenen kunnen worden bewaard.

Daarenboven blijkt uit de voorliggende stukken dat een dergelijke constructie niet als "nieuw" kan worden beschouwd, vermits een dergelijke gedenkzuil reeds deel uitmaakte van de stand van de techniek zoals deze bestond op de prioriteitsdatum, met name 28 september 2004 (hetzij de datum van de eerste octrooiaanvraag, voor het Belgisch octrooi nummer 1015534).

Immers werden geruime tijd vóór deze prioriteitsdatum reeds individuele zuilen voor het bewaren van een of meerdere urnes openbaar gemaakt :

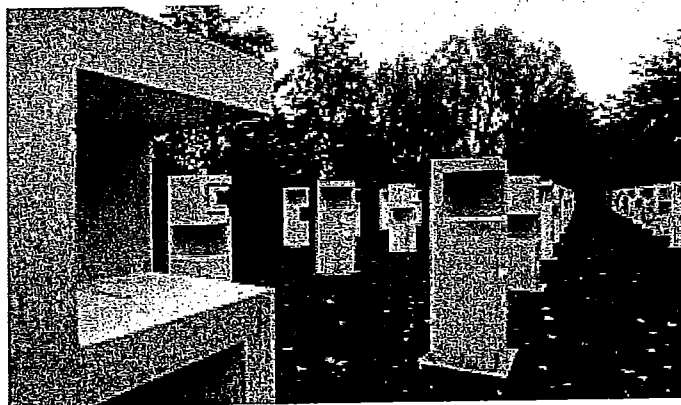
- In de editie van **juni 2001** van het tijdschrift "De Begraafplaats" staat te lezen (cfr http://www.begraafplaats.nl/artikelen_db/148 - stuk 13 dossier verweerders) dat :

“We zijn nu bezig met de uitvoering van twee ontwerpen”, vervolgt Schalken. Het is de bedoeling dat bij de start van de nieuwe prijsvraag de vorige inzending staat, dat is dus 1 juli. Het zuilencolumbarium zal ongeveer 50 à 60 zuilen tellen. De zuilen zijn 1,80 meter hoog vanaf het maaiveld en hebben twee uitsparingen. Eén voor een urn, de ander is eigenlijk bedoeld om persoonlijke dingen van de overledenen in te leggen, maar daar zou ook een tweede urn in passen, zodat man en vrouw bij elkaar in één zuil kunnen. Het ontwerp wordt niet helemaal volgens de maquette uitgevoerd. Het plateau is vervallen. De zuilen staan op gefundeerd betonnen platen in het gras.”

In dit artikel wordt ook verwezen naar het winnende ontwerp in het kader van de prijsvraag die in 2000 werd uitgeschreven door de Bond der Nederlandse Architecten naar een origineel concept van columbarium. Deze prijsvraag werd gewonnen door Bakers Architecten BNA BV, een architectenbureau uit Utrecht dat hierover op **26 mei 2003** schreef op haar website (<http://www.architectenweb.nl/aweb/projects/project.asp?PID=1623> – stuk 14 dossier verweerders) :

“Voor deze prijsvraag in het kader van de Dag van de Architectuur 2000, uitgeschreven door de BNA, is het ontwerp van Jan Bakers Architecten gehonoreerd met de eerste prijs. In het door ons voorgestelde ontwerp is, naast de nadruk op het individu, gekeken naar maakbaarheid en reproduceerbaarheid. We verlaten het idee van de urnenwand en maken voor elke urn, of verzameling van urnen van één familie, een op zichzelf staande zuil : een verticaal graf.”

Deze foto werd gepubliceerd op de website :

In het kader van hetgeen hierboven werd uiteengezet, is het duidelijk dat de gedenkzuil, zoals opgeëist door de conclusies van het octrooi, reeds geruime tijd voor de prioriteitsdatum deel uitmaakte van de stand van de techniek en dat er bijgevolg geen sprake is van enige nieuwheid.

Bijgevolg kan er geen sprake zijn van enige "uitvinderswerkzaamheid" in hoofde van de heer Wim Pigmans, vermits het duidelijk is dat de "creatie" voor een vakman (meer bepaald een ontwerper van grafzuilen) op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek.

Eiseressen kunnen geenszins worden bijgetreden in hun argumentatie waar zij deze nieuwheidsschadelijke anterioriteiten pogen te weerleggen door te verwijzen naar twee verklaringen, met name een brief van de gemeente Gr... aan de heer Pi... dd. 16 oktober 2008, waarin wordt gesteld "Hierbij brengen wij u op de hoogte dat uw ontwerp individuele colombariumzuil een interessante en eigentijdse gegeven is waar naar de toekomst toe interesse voor bestaat" en naar een brief van de burgemeester van De... aan de heer P... dd. 28 oktober 2008, stellende dat "Een twee, drie jaar geleden bezocht u mij met een ontwerp van u om urnen te bewaren. Geen colombarium zoals we dat kennen. Wel een zuil in roestvrij staal. Ik herinner mij nog het fraaie ontwerp. Ik was in die periode ook geen burgemeester. Mijn vraag is nu of deze zuilen reeds verkrijgbaar zijn. Ik kan me immers inbeelden dat het kan aanslaan. Kan u me meedelen of ze al ergens bestaan, waar ze al in gebruik zijn en voor welke prijs ze aankoopbaar zijn?"

3.6.

In deze omstandigheden verklaart de rechtbank de Belgische octrooien nummers 1015534 en 1016376 geheel nietig.

3.7.

Overeenkomstig artikel 50 §1 BOW heeft de nietigverklaring van een octrooi terugwerkende kracht tot op het ogenblik van het indienen van de octrooiaanvraag.

Ingevolge deze terugwerkende kracht worden de litigieuze octrooien geacht nooit te hebben bestaan.

Evenwel voorziet artikel 50 §2 BOW dat :

"Onverminderd de bepalingen betreffende aanspraken op vergoeding van schade veroorzaakt door de nalatigheid of kwade trouw van de octrooihouder, of betreffende verrijking zonder oorzaak, heeft de terugwerkende kracht van de nietigheid geen invloed op

1) [ ]

2) *een vóór de nietigverklaring gesloten overeenkomst, voor zover deze vóór de nietigverklaring is uitgevoerd ; uit billijkheidsoverwegingen kan echter terugbetaling worden geëist van op grond van deze overeenkomst betaalde bedragen voor zover dit door de omstandigheden gerechtvaardigd is."*

In de "Overeenkomst tot aankoop van een octrooi" die de heer W. Pi_ p 28 november 2006 sloot met verweerders, werd het octrooi met nummer 1015534A6 en nummer 1016376A6 verkocht.

Verweerders verbonden er zich in deze overeenkomst toe de koopprijs te betalen, "enerzijds samengesteld uit de betaling van een aankoopsom van 10.000 €" en "anderzijds bestaande uit een commissievergoeding per verkochte eenheid in de komende 4 jaar", hetzij 150 EUR per verkochte gedenkzuil en dit met een vrijstelling van betaling voor de eerste 20 stuks.

Er bestaat geen betwisting tussen partijen dat de koopsom van 10.000 EUR, die door de heer F_ bij factuur nummer 01 dd. 14 januari 2007 aan BVBA Jopat werd aangerekend, werd betaald.

Aan de hand van de stukken stelt de rechtbank vast dat eiseressen geenszins aantonen dat verweerders in de periode van vier jaar na datum van de overeenkomst daadwerkelijk meer dan 20 gedenkzuilen hebben verkocht en derhalve gehouden zijn tot betaling van de contractueel voorziene commissievergoedingen.

Er kan dan ook besloten worden dat de "Overeenkomst tot verkoop van een octrooi" dd. 28 november 2006 wel degelijk werd uitgevoerd.

Krachtens artikel 50 §2 BOW kan "uit billijkheidsoverwegingen [ ] terugbetaling worden geëist van op grond van deze overeenkomst betaalde bedragen voor zover dit door de omstandigheden gerechtvaardigd is."

Naar het oordeel van de rechtbank maken verweerders terecht aanspraak op de terugbetaling van het bedrag van 10.000 EUR, dat zij aan de heer Wi Pi_ betaalden als koopsom voor het nietig octrooi.

Dit bedrag dient aan BVBA JOPAT te worden terugbetaald, vermeerderd met gerechtelijke intresten aan de wettelijke rentevoet vanaf 16 juni 2008, hetzij de datum waarop de conclusie waarin de tegenvordering tot terugbetaling werd ingesteld, werd neergelegd ter griffie.

Het is volkomen ten onrechte dat verweerders aanspraak maken op de terugbetaling van een bedrag van 15.000 EUR, waarvan uitdrukkelijk erkend werd dat dit "in het zwart" betaald werd, en waarvan verweerders op generlei wijze aantonen dat dit een officiële regelmatige betaling betreft.

4. BEOORDELING VAN DE VORDERING VAN EISERESSEN.

4.1.

Artikel 748 bis Ger. W. bepaalt dat :

“Onverminderd de toepassing van artikel 748, § 2, en behoudens in het geval van conclusies die er slechts toe strekken om een of meer van de in artikel 19, tweede lid, bedoelde maatregelen te verzoeken, een tussengeschied op te werpen dat aan het geding geen einde maakt of te antwoorden op het advies van het openbaar ministerie, nemen de laatste conclusies van een partij de vorm aan van syntheseconclusies. Voor de toepassing van artikel 780, eerste lid, 3°, vervangen de syntheseconclusies alle vorige conclusies en desgevallend de gedinginleidende akte van de partij die de syntheseconclusies neerlegt.”

Artikel 744 Ger. W. bepaalt dat :

“De conclusies moeten uitdrukkelijk de eisen van de concluderende partij uiteenzetten alsook de middelen in feite en in rechte waarop iedere eis steunt. De in een andere zaak of in een andere aanleg genomen conclusies waarnaar wordt verwezen of waaraan wordt gerefereerd worden niet beschouwd als conclusies in de zin van artikel 780, eerste lid, 3.”

De “conclusies na heropening der debatten”, door eiseressen neergelegd op 16 augustus, is de laatste conclusie van eiseressen en dient derhalve als syntheseconclusie te worden aanzien. Bijgevolg dient de rechtbank enkel te antwoorden op de hierin uiteengezette middelen.

4.2.

De rechtbank stelt vast dat eiseressen in het dispositief van hun laatste conclusie vorderen “dat zou worden gezegd voor recht” dat *“de overeenkomst tussen partijen gesloten met betrekking tot de verkoop van een octrooi inzake gedenkzuil gecremeerde lichamen wordt verbroken lastens verweerdere ingevolge hun contractuele wanprestatie”* maar dat zij niet de middelen uiteenzetten waarop deze vordering steunt en aldus falen in de op hen rustende bewijslast.

In ieder geval kan er, gezien de nietigverklaring van de octrooien om de hierboven vermelde redenen en de nietigheid van de “Overeenkomst tot verkoop van een octrooi” en bij gebrek aan bewijs van de stelling van eiseressen, geen sprake zijn van een contractuele wanprestatie in hoofde van verweerdere.

Evenzo blijven eiseressen volkomen in gebreke om, in hun laatste conclusie, de redenen uiteen te zetten waarom zij menen aanspraak te kunnen maken, lastens verweerdere, op een betaling van een bedrag van 105.000 EUR *“ten titel van schadevergoeding wegens de verbreking gesteund op haar contractuele wanprestatie”*.

Bij gebrek aan :

- geldige overeenkomst tussen de heer P. en verweerders
- bewijs van een contractuele wanprestatie in hoofde van verweerders
- bewijs van bestaan en omvang van een schade in hoofde van eiseressen

wordt de vordering van eiseressen afgewezen als ongegrond in al haar onderdelen.

4.3.

De dagvaardingskosten, begroot op 310,40 EUR, blijven ten laste van eiseressen.

Gezien het kennelijk onredelijk karakter van de vordering van eiseressen, die uit hoofde van een nietige overeenkomst tot verkoop van een nietig octrooi aanspraak maken op een bedrag van 105.000 EUR maar totaal in gebreke blijven hun aanspraken op enigerlei wijze te staven, komt het de rechtbank passend voor af te wijken van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding en om aan verweerders een verhoogde rechtsplegingsvergoeding van 8.250 EUR toe te kennen.

OM DEZE REDENEN

DE RECHTBANK

Melding makende dat de artikelen 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werden nageleefd.

Rechtdoende op tegenspraak,

Alle meeromvattende of strijdige conclusies verwerpend als niet terzake dienend,

Verklaart de vordering van eiseressen ontvankelijk doch wijst deze af als ongegrond in al haar onderdelen.

Verklaart de tegenvorderingen van verweerders ontvankelijk en als volgt gegrond,

Verklaart de Belgische octrooien met nummers 1015534 en 1016376 nietig.

Verklaart de "Overeenkomst tot aankoop van een octrooi" dd. 28 november 2006 nietig.

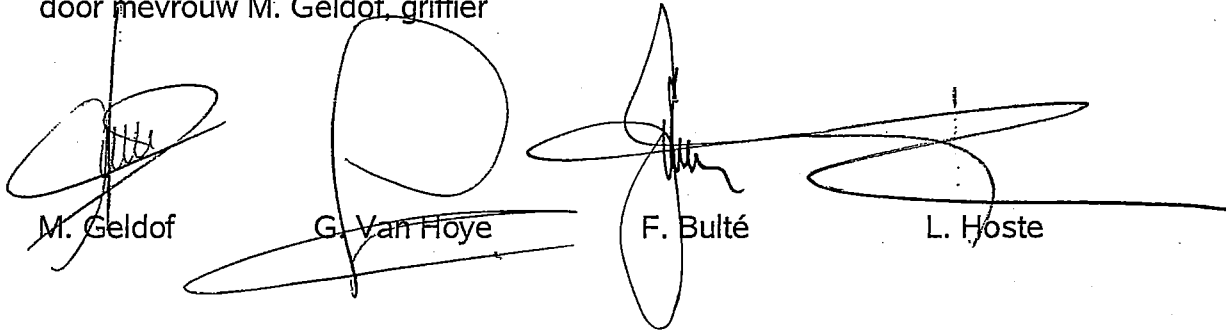
Veroordeelt eiseressen om aan BVBA JOPAT de som te betalen van TIENDUIZEND euro (10.000 EUR), meer gerechtelijke intresten aan de wettelijke rentevoet vanaf 16 juni 2008 tot de datum van integrale betaling.

Laat de dagvaardingskosten, begroot op 310,40 EUR, ten laste van eiseressen.

Veroordeelt eiseressen om aan verweerders 8.250 EUR rechtsplegingsvergoeding te betalen.

Aldus het vonnis uitgesproken ter gewone en openbare terechtzitting van donderdag 20 december 2012.

Hebben over de zaak geoordeeld: mevrouw L. Hoste, rechter in de rechtbank, voorzitter; de heer F. Bulté, rechter in handelszaken en de heer G. Van Hoyer, plaatsvervangend rechter in handelszaken; bijgestaan door mevrouw M. Geldof, griffier

M. Geldof   G. Van Hoyer   F. Bulté   L. Hoste